

Årsrapport 2024

DEMENSOMRÅDET

Svendborg Kommune

..TA' HÅND OM FÆLLES- SKABET

Arrangementer i
Svendborg Kommune
uge 19 fra den 6. maj til
den 13. maj i forbindelse
med den Nationale
Demensuge 2024

MAJ 6

"LØB MED"
START VED VANDRER-
HJEMMET

KL. 13.30 Kom og deltag i et QR-orienteringsløb gennem byen sammen med et træningshold for mennesker med demens. Byens statuer bliver demensvenner og bliver ikkødt kapper med demenssymbolet

MAJ 6

**"KOM TIL GLAD
FÆLLESSANG"**
I DEMENS-CENTER
SYDFYN, SUNDHEDS-
HUSET I HULGADE 9

KL. 15 - 17 For mennesker med demens og deres ægtefælle/nabo/ven starter vi op med fællessang hver mandag

Pris for 8 gange - 400 kr.
inkl. kaffe/kage.
Tilmelding på 29 65 70 23

MAJ 7

**POP UP DEMENS CAFÉ
I FRIVILLIGHUSET PÅ
KVÆGTORVET I
FREDERIKSGADE**

KL. 10 - 12 Besøg POP UP Demens caféen, hvor du kan opleve

- Kortfilmen "Jordbærsmør" om demens instrueret af Anna van Deurs fra Thura
- Connies sang om at leve med demens. Erik Maribo har lavet melodien, som Helle Lyng har lagt stemme til
- Stina Skov fra Wind and Woods tuffer et flot demenssymbol.
- Information om alle de tilbud der findes i Svendborg Kommune til mennesker med demens og deres familier

Frivillighuset, Ældreagen og Røde kors er værter

MAJ 7

**KOM TIL HYGGELIG
HØJTLÆSNING
GUDME BIBLIOTEK**

KL. 14.30 - 15 Medarbejder fra biblioteket læser skønlitteratur højt. Særligt for mennesker med demens, men alle er velkomne

MAJ 8

**KOM TIL HYGGELIG
HØJTLÆSNING
SVENDBORG BIBLIOTEK**

KL. 10.30 - 11 Medarbejder fra biblioteket læser skønlitteratur højt. Særligt for mennesker med demens, men alle er velkomne

MAJ 8

**KOM TIL HYGGELIG
HØJTLÆSNING
SKÅRUP BIBLIOTEK**

KL. 11 - 11.30 Medarbejder fra biblioteket læser skønlitteratur højt. Særligt for mennesker med demens, men alle er velkomne

MAJ 8

"KOM TIL YOGA"
I DEMENS-CENTER
SYDFYN, SUNDHEDS-
HUSET I HULGADE 9

KL. 13.00 - 14.30 For mennesker med demens og deres ægtefælle/nabo/ven starter vi et yogahold - hver onsdag

Det koster 80 kr. pr. gang
inkl. kaffe og kage.
Tilmelding på 29 65 70 23

MAJ 8

**UDENDØRS KONCERT
VED GERRITSPLEDS**

KL. 14.00 - 16.00 Kom med til gratis koncert: Erik Maribo og Victoria Thygesen spiller og synger. Agnete Sand fortæller om demens.

Demenskonsulenterne på Ældreområdet

Vibeke Tang Larsen

Julie Lindgren

Charlotte Gehring

Annette Søby

Indhold

1. Indledning	side 3
2. Den Nationale Demenshandlingsplan 2025	side 4
3. Oversigt over tilbud på demensområdet	side 6
3.1 Demenscenter Sydfyn	side 6
3.2 Bryghuset Svendborg Demensby	side 7
3.3 Træning	side 9
3.4 Tilbud om støtte til familier med demens	side 8
4. Demensudvikling i Svendborg Kommune	side 9
4.1 DUS	
4.2 DUS Temaeftermiddag	side 9
4.3 Projekt nedbringelse af antipsykotisk medicin	side 9
4.4 Demensvenlig Svendborg	side 10
4.5 Demensalliancen	side 11
4.6 Projekt Tryk Kørsel	side 11
4.7 Marte Meo	side 11
4.8 Magtanvendelse	side 12
5. Konsulenternes overordnede opgaver	side 12
5.1 Antal borgere med demens tilknyttet demenskonsulenterne	side 12
5.2 Demenskonsulenterne	side 13
5.3 Demensfaglig konsulent	side 14
6. Medarbejdernes kompetencer	side 14
7. Indsatser i 2025	side 15

1. Indledning

Årsrapporten om demensområdet i Svendborg Kommune har til formål at give en status på demensindsatsen i 2024, samt beskrive initiativer der er planlagt i det kommende år. Rapporten beskriver tilbuddene på demensområdet i Svendborg Kommune og giver læseren et indblik i de forskellige opgaver, aktiviteter og fremtidige mål for udviklingen.

Demens er en fællesbetegnelse for en række sygdomme, der svækker hjernens funktioner. Det viser sig ofte ved nedsat hukommelse, men også andre mentale færdigheder rammes, så evnen til at fungere i dagligdagen nedsættes i takt med sygdommens udvikling.

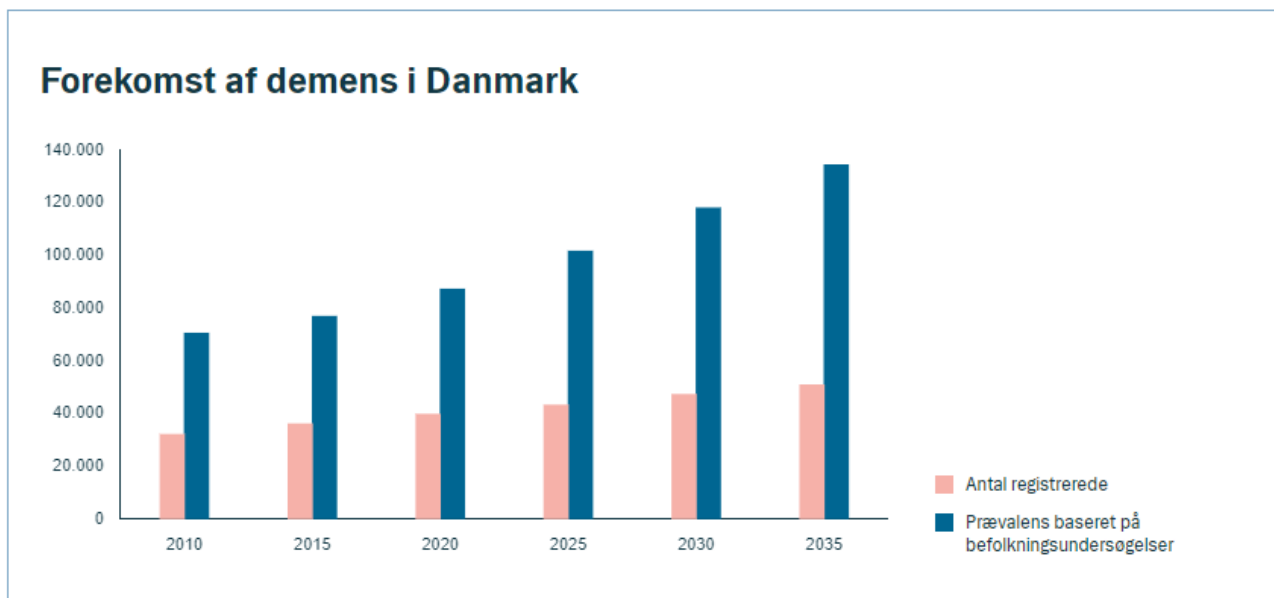
Demens er den 4. hyppigste dødsårsag i Danmark, og der findes ingen helbredelsesmuligheder. I 2024 var der en stigning i det gennemsnitlige antal personer, der dagligt fik stillet en demensdiagnose fra 21 personer til 27 personer, hvilket svarer til ca. 9800 personer om året på landsplan.

Tæt ved 400.000 mennesker lever i dag som pårørende til et menneske med demens. Beregninger viser, at sygdommen i dag koster samfundet ca. 18,6 milliarder kroner om året.

I Danmark anslås det, at godt 97.000 mennesker på 65 år eller derover lever med demens. Antallet forventes at vokse til mere end 145.000 mennesker i 2040 som følge af en stigende ældrebefolkning.

Pr. 1. januar 2024 var der 40.275 personer registreret med demens, så der er stor forskel på opgørelser fra registre og estimater, hvilket indikerer at der er et betydeligt mørketal for demens i Danmark. (Nationalt Videnscenter for demens).

Nedenstående figur viser en fremskrivning af udviklingen af demens i Danmark.

Demensarbejdet i Svendborg Kommune tager udgangspunkt i nationale, regionale og kommunale aftaler.

- I oktober 2016 udkom **Den Nationale Handlingsplan for Demens 2025** fra Sundhedsstyrelsen. Den nationale handlingsplan frem mod 2025 indeholder fem fokusområder. De fem områder er: 1. Tidlig opsporing, 2. Bedre kvalitet i pleje, omsorg og rehabilitering, 3. Støtte og rådgivning til mennesker med demens, 4. Demensvenlige samfund og boliger samt 5. Øget videns- og kompetenceniveau.
- I 2022 blev **Samarbejdsaftalen på demensområdet i Region Syddanmark** godkendt. Samarbejdsaftalen er en aftale mellem praksisudvalget, den regionale demensindsats og regionens 22 kommuner. Formålet med aftalen er at sætte fokus på en klar arbejdsdeling og sektorovergange i demensindsatsen i Region Syddanmark, og sikre regionens borgere et ensartet tilbud uanset bopæl.
- Den 1. januar 2016 trådte **Demenspolitik i Svendborg Kommune** i kraft. Målsætningerne i demenspolitikken stemmer godt overens med såvel den nationale handlingsplan som samarbejdsaftalen. Demenspolitikken forventes revideret i 2026.

2. Den Nationale Demenshandlingsplan 2025

Som beskrevet i indledningen har **Den Nationale Demenshandlingsplan 2025** fem områder. Nedenstående er uddrag fra de fem fokusområder samt initiativer, som særligt berører det kommunale område.

1) Tidlig opsporing og bedre kvalitet i udredning og behandling

Fokus på værktøjer til tidlig opsporing generelt samt fokus i almen praksis på tidlige demenssymptomer. Initiativer til at optimere det tværfaglige forløb for mennesker med demens (jf. samarbejdsmodellen).

Handlingsplanens forslag til kommunale initiativer

- Udbredelse af viden om demenssygdomme og symptomer i tidlig fase for personale og borgere i kommunen.
- Undervisning i anvendelse af værktøjer til tidlig opsporing.
- Fortsat udvikling af samarbejdsmodellen på demensområdet.
- Undervisning i medicinsk behandling og korrekt medicinering (begrænse antipsykotisk behandling i samarbejde med Ældrepsykiatriske Teams).

2) Bedre kvalitet i pleje, omsorg og rehabilitering

Flere og bedre tilbud om fysisk træning og aktivitet. Serviceeftersyn af magtanvendelsesregler samt bedre mulighed for behandling af varigt inhabile patienter.

Handlingsplanens forslag til kommunale initiativer

- Kompetenceudvikling af personalet i forhold til den gode praksis i demensomsorgen.

- Skabe tilbud om træningsaktiviteter, baseret på nyeste viden, og som har positiv effekt på trivsel og livskvalitet.
- Undervisning i lov om magtanvendelse og arbejdsgange til håndtering af loven.

3) Støtte og rådgivning til mennesker med demens

Kurser for mennesker med demens og deres familier. Flere og bedre meningsfulde dag- og aflastningstilbud. Rådgivnings- og aktivitetscentre for mennesker med demens og deres familier.

Handlingsplanens forslag til kommunale initiativer

- Skabe tilbud om kurser for mennesker med demens og for pårørende. Kurser med sigte på at mestre sygdommen og de udfordringer den medfører.
- Udvikle dag- og aflastningstilbud for personer med demens med henblik på at øge fleksibilitet og kvalitet i tilbuddene.
- Etablere fælles rådgivnings- og aktivitetscenter i samarbejde med andre kommuner og frivillige.

4) Demensvenlige samfund og boliger

Demensvenlige samfund lokalt og nationalt samt fokus på flere demensegnede boliger.

Handlingsplanens forslag til kommunale initiativer

- Udbredelse af viden om det demensvenlige samfund, gerne med inddragelse af personer med demens inde på livet, foreninger m.v.
- Skabe flere demensegnede boliger.

5) Øget videns- og kompetenceniveau

Fokus på forskning på demensområdet og praksisnært kompetenceløft.

Handlingsplanens forslag til kommunale initiativer

- Deltagelse i forskningsprojekter.
- Udbrede viden om/stille krav om personalets deltagelse i E-learning programmer.
- Praksisnært kompetenceløft for personalet med henblik på anvendelse og forankring af viden og kompetencer i praksis.

I Svendborg Kommune har vi i 2024 fortsat haft fokus på mange af initiativerne i handlingsplanen i forhold til borgere med demens, de berørte familier, medarbejdere og frivillige. Initiativerne i **Den Nationale Demenshandlingsplan 2025** vil fortsat i de kommende år blive integreret i Svendborg Kommunes demensindsats.

Link til Den Nationale Handlingsplan:

<https://www.sst.dk/da/Fagperson/Aeldres-sundhed-pleje-og-omsorg/Demens/Anbefalinger-og-handlingsplaner/Den-nationale-demenshandlingsplan-2025>

3. Oversigt over tilbud på demensområdet

3.1. Demenscenter Sydfyn

Demenscenter Sydfyn er et **rådgivnings- og aktivitetscenter** for mennesker med demens og deres familier. Demenscenter Sydfyn tilbyder anonym og uvisiteret støtte til mennesker med demens, til familier og til samfundet som helhed. Formålet er at hjælpe familier med demens, med at mestre de ændrede livsvilkår, som sygdommen fører med sig, så de kan få mulighed for at leve det liv, de gerne vil. For borgere med en demenssygdom i let til moderat grad er der tilbud om deltagelse på hold med forskellige temaer. Tilbuddene varierer efter behov og interesse.

I 2024 har der været to ugentlige hold med Huskeværksted (CST – kognitiv stimulationsterapi), et ugentligt madhold og en ugentlig bustur. Busturene er et tilbud til hjemmeboende borgere med en demenssygdom, som ikke i forvejen har et kommunalt tilbud. Bus-deltagerne bliver hentet og bragt fra deres bopæl, og sammen med de to medarbejdere har de en fælles oplevelse; det kan være et museumsbesøg, en naturoplevelse m.m. Bussen er en stor succes og er som regel fyldt helt op.

I efteråret startede der er tilbud op om fællessang – et **Demenskor** – ledet af en musikterapeut og to frivillige. Det er blevet en stor succes med stor tilslutning. Der er ca. 20 deltager og der er mulighed for at tage en ledsager med.

Der er tilbud om en samtalegruppe for borger med demens hver 14. dag. En gang om måneden afholdes der eftermiddags-arrangementer med forskelligt indhold – det kan f.eks. være nytårskur, foredrag eller musik. Der er regelmæssige tilbud om fællesspisning for både brugere og deres familier. Der er brugerbetaling til alle hold og arrangementer. En gang om måneden er der ligeledes fredagscafé med hygge, sang, musik og let forplejning.

I juni blev der for første gang afholdt en **Sommer-daghøjskole** for borgere med demens og deres pårørende. Det blev en stor succes med 23 deltagere. Daghighøjskolen forløb over tre dage og fandt sted på forskellige lokationer: I Demenscenter Sydfyn, på Svendborg Naturskole og afslutningsvis i Hestestalden, hvor der var afslutning med grillmad, sang, musik og dans. Dagene var fyldt med morgensang, foredrag, yoga, kramme træer, fællesskab, socialt samvær m.m. En stor succes som vil blive gentaget i juni 2025.

En af de to medarbejdere fra Demenscenter Sydfyn tager en gang om ugen turen til Ærø for at lede et hold med CST – Huskeværksted.

Demenscenter Sydfyn er en vigtig kontaktmulighed for mange familier, som har brug for støtte og rådgivning.

De to medarbejdere; Susanne og Lone modtager her ugens buket fra en meget taknemmelig pårørende.

3.2 Bryghuset Svendborg Demensby

Demensbyen er inddelt i 3 sektioner: Bryghus SYD, Bryghus NORD og Aktivitetscenteret med hver sin leder. Svendborg Kommune har i alt 185 demensboliger, og deraf har Demensbyen 66 demensboliger.

I Demensbyen er de 125 lejemål nu fordelt således:

- 66 demensboliger - fordelt på 8 afdelinger
- 43 ældreboliger
- 7 gæsteboliger - hvoraf tre er ferieboliger kaldet "Pensionatet"
- 9 boliger - som tilhører Socialafdelingen

Der har som altid været afholdt mange aktiviteter og arrangementer i årets løb dels på afdelingerne og dels i Aktivitetscenteret. På afdelinger har der ca. hver 3. uge været besøg af en musikterapeut med sin guitar eller keyboard. Denne aktivitet er finansieret af en stor arv som Demensbyen har modtaget. Der er tilknyttet besøgshund på nogle af afdelingerne. Begge dele til særdeles stor glæde for beboerne. Som nye tiltag har der været afholdt kabaret to gange i årets løb hvor brugere, beboere, frivillige og medarbejder har optrådt på slap line. Der har været afholdt nytårskur med jazzmusiker Chris Minh Doky og balletdanser Femke Mølbach Slot.

Samarbejdet med frivillige hjælpere er fortsat et stort aktiv i Demensbyen, hvor der er ca. 45 frivillige inkl. Støtteforeningens bestyrelse. Der kommer løbende nye frivillig til, som selv henvender sig.

På ugens tre første dage kommer der 3-4 cykelvenner, som kører beboerne på tur "ud i det blå" med kaffe og sandwich på bagagebærerne. I vinterhalvåret benyttes bussen de dage, hvor vejret ikke er til at cykle. En-to gange om året arrangeres der en længere fælles cykeltur, hvor der lånes cykler fra andre plejecentre, og hvor så mange som muligt tager med. I år var man med til at indviet den nye cykelbro ved Hvidkilde Gods. Der er ca. 20 cykelvenner.

Derudover er der frivillige hjælpere, der har mange forskellige funktioner og flere af de frivillige har flere funktioner i Demensbyen: Passer butikken, hjælper med havearbejde, leder af den ugentlige strikkeklub, fodrer kaniner og høns, går ture, spiller kort/brætspil, motionsspil, går modeshow, deltager i Cabaret og hjælper når der to gange om ugen er aftenåbent til kl. 19.00.

Demensbyen er fortsat et populært inspirationsmål for fagfolk, uddannelsesinstitutioner, politikere og andre, som ønsker inspiration til udvikling af tiltag på demensområdet. Der har været mange nationale besøg, men også internationalt har der i 2024 været besøg fra blandt andet Norge, Korea, USA, Argentina, Letland, Estland, Sverige, Finland, Wales, Færøerne og Kina.

Alzheimerforeningens nye direktør Mette Raun Fjordside var også været på besøg i 2024.

3.3 Træning

Svendborg Kommune tilbyder træning til mennesker med demens. Der er 2 forskellige hold, med fysisk og kognitiv træning i natur og træningscenter og har afsæt i socialt samvær. Det ene hold benytter træningslokalet på Plejecenter Aldersro, og det andet hold benytter træningsfaciliteter omkring SG Huset og træner primært udendørs. Al træning varetages af ergo- og fysioterapeuter. Der er tilknyttet en frivillig på et af holdene. Der er mulighed for kørsel uden egenbetaling til begge hold. Træningen er tidligere evalueret af forskere fra UCL og tager udgangspunkt i evidensbaseret forskning (ADEX Studiet 2014).

I samarbejde med AOF er der oprettet et motionshold med egenbetaling for mennesker med demenssygdom.

3.4 Tilbud om støtte til familier med demens

Der har som tidligere år været afholdt tre informationsaftener **Lev med demens** forår og efterår. Der er oplæg der handler demenssygdomme, kommunikation, jura, kommunale tilbud om støtte, kørekort og en pårørende fortælling. Der har været 35 - 45 deltagere hver aften. 'Lev med demens' afholdes i Sundhedshuset.

Ældreområdet inviterede til åbent arrangement i Svendborg Teater med foredraget fra **Rejsen fra jorden til månen**. Det blev en inspirerende aften folkeformidlings- og demensekspert Vibeke Drevesen Bach, der gennem hendes unikke teaterfortælling 'Rejsen fra Jorden til Månen', gav et perspektiv på hvordan man kan ændre på den dystre opfattelse af demens, og åbne ens øjne for nye måder at forstå og engagere sig i hinanden og fremme menneskelig trivsel.

Svendborg Kommune inviterer hvert år i samarbejde med AOF til et åbent foredrag om demens. Dette er planlagt i 2024 til afholdelse den 26. februar 2025 med **operasanger Jesper Buhl**, som vil fortælle sin historie, som pårørende til et menneske med en demenssygdom.

To gange om året afholdes der fællesarrangement **Forebyggende hjemmebesøg**, hvor målgruppen er borgere som netop er fyldt 70 år, 75 år og 80 år. Demenskonsulenten deltager aktivt i arrangementet, hvor borgerne har mulighed for at høre et oplæg om demens eller møde demenskonsulenten i den indlagte pause.

I Svendborg Kommune har fremmødet til **netværksgrupperne** været faldende de sidste år, hvilket er en tendens, som ses i flere kommuner. Derfor har der været indkaldt til et evalueringsmøde, hvor pårørende og gruppeledere har tænkt ny mødestruktur. I november startede et forløb for ægtefæller med 6 mødegange for op til 10 deltagere. Møderne er strukturerede og indeholder generel rådgivning, undervisning og sparring mellem deltagerne. Den nye mødestruktur for netværksgrupper evalueres sidst på året. Møderne afholdes som et nyt tiltag i Frivillighuset Svendborg, hvor det er muligt for gruppen selvstændigt at mødes fremover.

4. Demensudvikling i Svendborg Kommune

4.1 DUS

Der er på demensområdet nedsat en tværfaglig arbejdsgruppe **Demens Udvikling Svendborg** (DUS), som har til opgave at udvikle demensområdet i Svendborg Kommune for såvel borgere som medarbejdere. DUS er repræsenteret af sektionsledere fra hjemmeplejen og plejecentrene, en repræsentant fra hjælpemiddelafdelingen og de trænende terapeuter, samt kommunens fire konsulenter på demensområdet. I 2024 er DUS blevet yderligere beriget med en Marte Meo terapeut samt fra 2025 en sektionsleder fra Demensbyen.

Repræsentanter fra DUS deltager årligt i de nationale Demensdage samt på Årsmødet for Demenskoordinatorer i Danmark. Indholdet i disse seminarer er seneste forskning på demensområdet, nyt lovstof, pleje- og omsorgsmæssige projekter m.v. Her hentes viden og inspiration til udvikling af demensområdet i Svendborg Kommune, planlægning og afvikling af årlig demens-temadag samt øvrige temaeftermiddage for medarbejdere, borgere og familier.

4.2 DUS-temaeftermiddag

I november 2024 blev alle medarbejdere på Ældreområdet i Svendborg Kommune inviteret til en temaeftermiddag med foredraget **Bevar mig vel** ved Anja Aalund, som er pårørende og foredragsholder. Med alvor, varme og humor fortalte Anja Aalund om tilladte og forbudte tanker og følelser man kan have som pårørende og hvad der sker i en familie, når man rammes af alvorlig sygdom. Anja Aalund gav inspiration til personalet om hvad der sker i en ægtefælle når man bliver mødt af floskler som f.eks. ”pas nu godt på dig selv”.

4.3 Projekt nedbringelse af antipsykotisk medicin

Ifølge Demenshandlingsplanen 2025 skal forbruget af antipsykotika til mennesker med demens nedbringes med 50 % inden udgangen af 2025. Men tal fra Sundhedsstyrelsen viser, at forbruget stort set er det samme som i 2016, hvor handlingsplanen blev vedtaget. Ca. hver femte person med demens får antipsykotisk medicin – hvilket også er tilfældet i Svendborg Kommune.

Intentionen bag målet om at reducere forbruget skal findes i de mange potentielle bivirkninger, som mennesker med demens kan få ved at tage medicinen. Det kan fx være gang- og bevægeforstyrrelser, sløvhed og en betydelig øget risiko for død på 35 % inden for de første seks måneder efter behandlingsstart.

I 2024 har Svendborg Kommune medvirket i Sundhedsstyrelsens Demensrejseholds **Projekt Nedbringelse af antipsykotisk medicin**. Demensbyens sektion Bryghus Syd har deltaget i projektet, som afsluttes i februar 2025. Personalet i Bryghus Syd har fokuseret på reducere forbruget samt forebyggelse af opstart af antipsykotika ved at øge de faglige kompetencer ift. personcentreret omsorg – herunder øget opmærksomhed på meningsfuld beskæftigelse.

Svendborg Kommune inviterede plejepersonale, ledere og praktiserende læger til **fyraftensmøde om Antipsykotisk medicin & Demens** i oktober 2024. Oplægsholder var Martin Schultz, der er cheflæge for Afdelingen for Ældresygdomme, Amager og Hvidovre Hospital, som på informativ og inspirerende vis fortalte om baggrunden og intentionen med at nedbringe antipsykotisk medicin og hvilken indvirkning medicinen har på den demensramte hjerne. Afslutningsvis orienterede projektdeltagere om det igangværende projekt i Bryghus Syd.

4.4 Demensvenlig Svendborg

Ingen skal opleve at stå alene med demens og det er derfor afgørende at de ca. 1100 borgere med demensdiagnose/demenssymptomer i Svendborg Kommune og ikke mindst deres pårørende får den rette støtte og hjælp, som de har brug for. Et af de overordnede mål for Svendborg Kommunes demenspolitik er at skabe et demensvenligt samfund, som kan rumme mangfoldighed og opleves trygt og inkluderende for borgere med demens.

Derfor deltager Svendborg Kommune aktivt i samarbejdet med **Folkebevægelsen for et Demensvenligt Danmark**, som årligt har udvalgte indsatsområder på landsplan i uge 19.

I 2024 var der særligt fokus på at udbrede viden om demens, demenssymbol og demensvenlighed på kultur- og fritidsområdet. Man har nemlig lige så meget brug for oplevelser, motion og fællesskab, når man har demens, og et aktivt fritidsliv giver både livskvalitet og har en god effekt på sygdommens symptomer. Demenssygdom fører dog ofte til inaktivitet og isolation. Derfor har det stor betydning at kulturinstitutioner, idrætsklubber og fagpersoner arbejder for at gøre det muligt for mennesker med demens at bevare et aktivt kultur- og fritidsliv.

Som det fremgår af plakaten på forsiden af Årsrapporten var der mange tilbud om deltagelse i aktiviteter samt udbredelse af viden om demens i uge 19. Det blev kulminationen af samarbejdet mellem demensområdet, lokale kulturinstitutioner, kultur- og fritidsforvaltningen, Frivillighuset, frivillige samt medarbejdere. Det var et frugtbart samarbejde som har stort udviklingspotentiale.

Året igennem underviser uddannet lokale demensvensinstruktører i demensvenlig og pga. årets fokus blev Vandrehjemmet, SAK, Turistkontoret, biblioteket med flere undervist som demensvenner.

4.5 Demensalliancen

Svendborg Kommune har valgt at være en del af **Demensalliancen**, som er et samarbejde mellem Ældresagen, FOA, PenSam, Dansk Sygeplejeråd og Ergoterapeutforeningen. Den fælles vision er at skabe et demensvenligt Danmark, hvor ingen skal opleve at være alene med demens. Svendborg Kommune deltog også i 2024 på det årlige **Demenstopmøde** og blev nomineret og vandt **Årets demensvenlige initiativ for Boligen**. Prisen gives til Demensbyen for at have skabt et trygt og værdigt liv gennem designede boliger og et aktivitetscenter. Prisen fremhæver det stærke samarbejde mellem kommunen, frivillige og støtteforeningen.

5 medarbejdere fra ældreområdet har igen i 2024 deltaget i de årlige workshops "Demensrummet", hvor formålet er at få ny inspiration og udvikle og forstærke lokale demensindsatser.

I år blev Mappen **Demenspakke** udviklet – til familier med demenssygdom. Demenspakken er et overblik over Svendborg kommunes tilbud, som Demenskonsulenterne udleverer som dialogmateriale ved første hjemmebesøg.

4.6 Projekt Tryk Kørsel

Svendborg Kommune har søgt og modtaget midler fra Social- og Boligstyrelsens **befordringspulje**, der giver mennesker med en demensdiagnose, som bor i eget hjem, mulighed for at få befordring til fritidsformål, herunder besøg hos venner og familie, indkøb og kulturelle tilbud.

Projektet strækker sig fra den 1. januar 2024 til den 30. juni 2026. Der er i projektet ansat en ledsager, som kan ledsage borgeren under transporten og under selve aktiviteten.

Siden marts 2024 har der været visiteret 58 borgere med demens til Tryk kørsel med Flextrafik og ledsageren har været med på 15 ture.

4.7 Marte Meo

Svendborg Kommune har tre uddannede Marte Meo terapeuter. Marte Meo betyder 'ved egen kraft' og bygger på den pædagogiske tilgang, at vi lærer mest af at se, hvad der lykkes for os. Metoden er videobaseret og fokuserer konkret på, hvordan man opnår et positivt støttende samspil mellem mennesker.

Et Marte Meo forløb kan være med til at forebygge magtanvendelse, voldsepisoder og højne arbejdsmiljøet. Det giver personalet mulighed for at arbejde systematisk og målrettet med de situationer i dagligdagen, som er udfordrende, og er et redskab til at styrke samarbejdet og kommunikationen med borgere med demens.

De tre Marte Meo terapeuter er tilknyttet både hjemmeplejen og plejecentrene og har foruden forløb med filmninger også stået for undervisning, sparring til personale, elever, pårørende samt frivillige.

4.8 Magtanvendelse

Serviceovens regler for magtanvendelse blev ændret og revideret med ikrafttrædelse pr. 1. juli 2024 og pr. 1. januar 2025. Ændringerne indeholder en række elementer, som skal varetage hensynet til borgeren selv og hensynet til andre med henblik på at sikre, at personalet har de rette rammer til at drage omsorg for borgere, der ikke kan tage vare på sig selv eller overskue konsekvenserne af deres egne handlinger.

Demenskonsulenterne underviser og vejleder personalet på ældreområdet om reglerne for magtanvendelse og afholder årligt to undervisningsseancer – i 2024 afholdt en gang med ca. 30 deltagere. Demenskonsulenterne deltager aktivt i forebyggelse af magtanvendelse ved sparring med personalet og deltagelse i beboerkonferencer ad hoc.

5. Konsulenternes overordnede opgaver

Konsulenterne på demensområdet er organiseret i Myndighedsafdelingen og er medvirkende til at koordinere og udføre den samlede indsats på demensområdet i Svendborg Kommune.

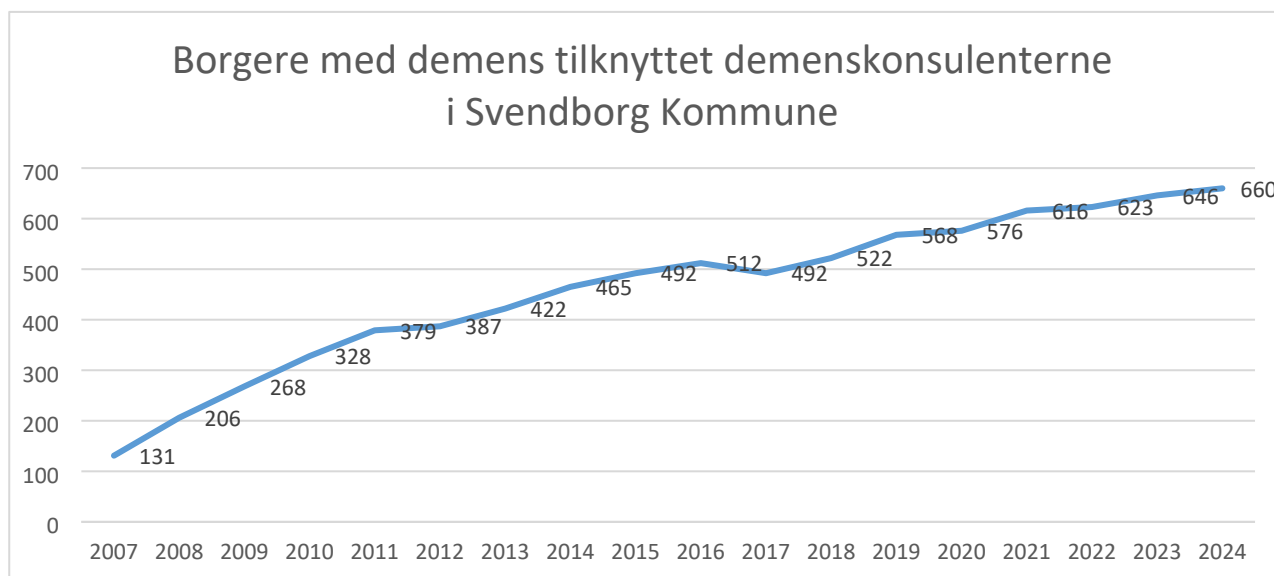
På demensområdet er det konsulenternes overordnede opgave at være medvirkende til, at Svendborg Kommunes Demenspolitik udmøntes i praksis. Det være sig overfor borgeren med demens, dennes familie, medarbejderne på ældreområdet samt relevante samarbejdspartnere.

Det er konsulenternes opgave at tage initiativer til udvikling, igangsættelse af tiltag og medvirke i udviklingsprojekter på demensområdet til gavn for borgere med demens, deres familier, medarbejdere og til samfundet i øvrigt.

5.1 Antal borgere med demens tilknyttet demenskonsulenterne

Antallet af borgere med demens, som demenskonsulenterne har en indsats omkring, har igennem årene været støt stigende, og tendensen ser ud til at fortsætte i årene fremover. Antallet af borgere med demens, som demenskonsulenterne havde en indsats omkring, var i 2024 på **660** borgere, hvilket er en lille stigning ift. 2023, hvor antallet var 646.

5.2 Demenskonsulenterne

Demenskonsulenten skal sikre implementering af Samarbejdsaftalen på Demensområdet og medvirke til fortsat udvikling i demensnetværk.

Demenskonsulenten er myndighedsperson på Lov om Magtanvendelse i Svendborg og er med til at sikre at ny lovgivning implementeres. Demenskonsulenten indgår i et forpligtende samarbejde med Ærø Kommune og Langeland Kommune ift. magtanvendelse.

Demenskonsulenterne har et tæt samarbejde med sektionsledere og øvrige medarbejdere fra hjemmepleje, plejecentre, aktivitetscentre, demensaktivitetscenter, visitatorer, Socialfagligt Center, Demenscenter Sydlyn samt terapeuter i relation til udvikling/uddannelse, implementering og opgaveløsninger.

Demenskonsulenten er vidensperson for de øvrige medarbejdere på ældreområdet og rådgiver, vejleder og superviserer i komplekse forløb ved borgere med demens.

Demenskonsulenten er kontaktperson for henvendelser fra borgere med demens og deres familier, praktiserende læger, Ældrepsykiatrisk Team, Ældrepsykiatrisk Akutteam, Demenslinik Fyn m.v.

Demenskonsulenten står til rådighed med råd og vejledning på demensområdet ved henvendelser fra borgere, pårørende, naboer m.v.

I henhold til Samarbejdsaftalen tilbyder demenskonsulenten besøg til samtlige personer, der får stillet en demensdiagnose. Konsulenten besøger også borgere med demenssymptomer som ikke er udredt, men som har behov for støtte og vejledning. Opfølgende hjemmebesøg aftales med borger og pårørende efter behov, og intervallet vil være afhængigt af kompleksiteten og den enkelte families situation.

Demenskonsulenterne oplever, at denne faglige støtte, vejledning og koordinering er medvirkende til at sikre kvalitet i indsatsen.

Demenskonsulenten fungerer som konsulent for visitator m.fl. og deltage i hjemmebesøg sammen med øvrige fagpersoner.

Demenskonsulenten visiterer og anviser borgere med demens til demensbolig/plejebolig eller ældrebolig samt deltager i boliganvisning.

5.3 Demensfaglig konsulent

Den demensfaglige konsulent arbejder tæt sammen med demenskonsulenterne ift. udvikling på demensområdet.

Den demensfaglige konsulent er formand for Demensudvikling Svendborg (DUS), som er ansvarlig for udvikling og implementering af ny viden og nye tiltag på demensområdet.

Den demensfaglige konsulent er leder for aktivitetscenteret i Demensbyen og skal i samarbejde med demensbyens ledere sikre udvikling af demensbyen. Som leder i Demensbyen er den faglige konsulent frivilligkoordinator, bindeled til Støtteforeningens bestyrelse samt rundviser og oplægsholder ift. fortællingen om Demensbyens tilblivelse, proces og baggrund.

Desuden er den demensfaglige konsulent leder for Demenscenter Sydfyn og skal i samarbejde med medarbejdere sikre udvikling af Demenscenter Sydfyn.

Den demensfaglige konsulent er koordinator for Demensven-instruktører og medvirker til at Svendborg Kommune er demensvenlig.

6. Medarbejdernes kompetencer

Den gennemgående **omsorgsfilosofi** på demensområdet er personcentreret omsorg og underviser løbende i **Demens i Praksis**. Der er kontinuerlig udvikling af medarbejdernes faglige kompetencer på demensområdet. Konsulenterne er en del af introduktionsprogrammet for faglærte/ufaglærte medarbejdere, hvor der undervises i demens.

Alle medarbejdere på ældreområdet skal som minimum have 1 uges kursus i demens. Personalet i demensafdelinger har minimum 3 ugers kursus i demens. Derudover er der demensnøglepersoner, som har 3 ugers demensnøglepersonsuddannelse. Demensnøglepersonerne modtager månedlige nyhedsbreve og der afholdes 4 årlige netværksmøder med fokus på implementering af nyeste viden indenfor demensområdet.

Efteruddannelse på demensområdet foregår i samarbejde med SOSU Fyn og der er uddannet 1 hold demensnøglepersoner i år.

Demenskonsulenterne er uddannede sygeplejersker og social- og sundhedsassistent med relevant videreuddannelse samt diplomuddannelse i demens. Den demensfaglige konsulent har diplomuddannelse i ledelse samt demenskoordinatoruddannelse.

7. Indsatser i 2025

- Projekt **Tryk kørsel**
- Afslutning af projekt **Reducering af antipsykotisk medicin**
- Undervisning i **"Demens i praksis", forår og efterår** for alle interesserede
- Folkeoplysende arrangement om demens for borgere i Svendborg Kommune i samarbejde med AOF: Foredrag ved Jesper Buhl, **Kærlighed og demens**
- Nationale demensuge (Uge 19) med fokus på at skabe større forståelse for livet med demens og hvordan vi alle kan bidrage til et mere demensvenligt samfund
- Revidering af **Vejledning om tvang ved somatisk behandling 2019 (Sundhedsloven)**
- Revidering af **Vejledning om magtanvendelse (Serviceloven)**
- Implementering af nye regler for magtanvendelse ift. Serviceloven
- Workshop i Demensalliancen
- DUS temaeftermiddag for alle medarbejdere på ældreområdet
- Medarbejdere i alle Aktivitetscentre bliver uddannet i at afholde CST (huskeværksted) og der vil blive tilbudt CST-hold i alle aktivitetscentre fremadrettet

